

RETNINGSLINJER FOR AVL

Retningslinjene for avl på Hvit Gjeterhund er utarbeidet og vedtatt av styret i Hvit Gjeterhundklubb, oppdatert senest april 2019. Retningslinjene skal brukes som mal for avlsrådet, og oppdrettere som ønsker å være godkjent i Hvit Gjeterhundklubb forplikter seg til å følge disse.

Ved et oppdrett bør friske og vitale hunder være målet og øverste prioritet, samt at utseendet matcher rasestandarden. For å oppnå disse målene for rasen, har Hvit Gjeterhundklubb utarbeidet avlsretningslinjer, som enhver oppdretter må overholde for å kunne stå på hjemmesiden og for å annonsere for sitt oppdrett og sine valper på klubbens hjemmeside og facebook-side. Avlsretningslinjene er tilgjengelig for alle (kan lastes ned fra hjemmesiden www.hvitgjeterhund.com), slik at det er mulig å sette seg inn i hvilke kriterier et avlsdyr må oppfylle. Avlsretningslinjene er blitt tilpasset flere ganger siden Hvit Gjeterhundklubb ble dannet, og blir jevnlig oppdatert etter nye kunnskaper og forskninger rundt rasen.

Avlsretningslinjene støtter seg til dels på NKK's etiske retningslinjer for avl og NKK's avlsstrategier. Disse avlsretningslinjene skal beskytte avlsdyrene og selvsagt valpene, samt at de skal gi kjøperen sikkerheten at våre oppdrettere avler sine valper på best mulig måte.

Hvit Gjeterhundklubb mener at et minstekrav i avlsretningslinjene bør være en selvfølge.

Som raseklubb er det dog vårt ansvar, å gjøre det lille ekstra i rasesammenheng, fordi minstekrav for alle raser kan være veldig allment. Enhver rase har sine spesielle krav, og akkurat her er raseklubbene etterspurt for å tilpasse avlsretningslinjene på et meningsfullt vis.

Enhver Hvit Gjeterhund som er avlet etter/blir avlet med under Hvit Gjeterhundklubbs avlskrav må oppfylle følgende kriterier for å være godkjent for avl:

- Bare hunder som er sunne og friske skal brukes i avl. Det vil si at de ikke har påvist arvelige sykdommer eller defekter.
- Foreldredyrene skal være i stand til å formere seg normalt. Det vil si at de kan parre naturlig, og at tisper kan føde uten komplikasjoner.
- Hofteleddsdisplasi: Både tisper og hannhunder skal være fri for HD, offisielt avlest av NKK eller samarbeidende klubb innen FCI. Med fri menes status A eller B.
- Albueleddsdisplasi: Både tisper og hannhunder skal være fri fra AD. Med fri menes status 0/0 (tidligere A/A).

- MDR1: Status skal være kjent på begge foreldre. Dette for å unngå kombinasjoner med 2 x MDR1 +/- . Hund med status MDR1 +/- kan kun parres med hund som har status MDR1+/. Hunder med MDR1 -/- skal ikke brukes i avl.
- DM: Status skal være kjent på begge foreldre. Bærer og affiserte får kun parres med fri (DM N/N= fri, DM N/DM = bærer, DM DM/DM= affisert)
- Tispen: skal være fylt 24 måneder før hennes første kull fødes, og kan tidligst parres ved hennes andre løpetid. Det bør være minimum 1 løpetid mellom hvert kull. Om det parres på to påfølgende løpetider, skal tispene ha minst ett års pause etterpå.
- Hannhunden: skal være fylt 24 måneder før første kull blir født.
- Foreldredyrene skal ha minst: Very Good (2.pr.) fra utstilling
- Norske foreldredyr skal ha gått enten en bestått FA (Funksjonsanalyse) og/eller gjennomført MH med kjent mental status. Hunder som på MH er skuddberørt, 4 eller 5, anbefales ikke brukt i avl.
Alternativt vil en bestått Ferdsselsprøve være godkjent.
- Ved bruk av en avlshanne som blir eid og er bosatt i utlandet, må hunden oppfylle kravet om å være HD fri (A eller B) og AD fri (A eller 0/0) samt ha kjent DM og MDR-1 status.
Krav for MH, FA evt FP bortfaller på utenlandske hannhunder, men vi oppfordrer å bruke hunder som har gjennomført en form for mentaltest/mentalbeskrivelse.
- Ved import av voksne avlsdyr skal helseresultater/avlsgodkjenning sendes inn til klubben, om resultatene ikke fremgår stamtavlen. Kravet for MH, FA og/eller FP bortfaller på voksne importerte (Over 24 mnd ved import).
- Godkjente oppdrettere må søke HGK om godkjenning av valpekull senest 1 uke etter gjennomført parring, eller 1 uke før oppdretter selv annonserer/reklamerer for planlagt/ventet kull om det skjer først.

Styret/Avlsrådet har muligheter til å gi dispensasjoner fra disse retningslinjene, dog ikke utover de helsemessige kravene.

*Vi gjør oppmerksom på at i hht NKK's registreringsrestriksjoner på Hvit Gjeterhund, kan ikke avlshunder ha mer en 35 avkom etter seg. Om man allikevel foretar en parring hvor ene avlshunden har nådd maksgrensen, vil avkom bli registrert med avlssperre.
Man kan søke NKK om dispensasjon fra dette vedtaket.

Forklaringer:

AD: ALBUELEDDSDYSPLASI AA: ALBUELEDDSARTROSE

AD, albueleddsdysplasi er en fellesbetegnelse for flere ulike typer sykdommer i albueleddet. Det er enten benbiter som løsner, eller brusk som sprekker opp og danner løse biter. AD skyldes en feilutvikling i leddet. Albueleddet er et trangt og lite ledd, i tillegg til at hunder belaster frambeina mye mer enn bakbeina. Dette gjør at mange opplever AD som veldig smertefullt.

Forkalkninger i albueleddene kalles albueleddsartroser (AA)

Defekten påvises ved røntgenfotografering.

HD: HOFTELEDDSDYSPLASI

HD: hofteleddsdysplasi er en utviklingsfeil i hofteleddene. Dette kan gjelde begge eller bare det ene hofteleddet. Defekten kommer av at hofteskål og hofteledd ikke passer sammen. Resultatet av dette kan bli slitasje og sekundærforandringer med kalkpåleiringer.

Defekten påvises ved røntgenfotografering.

MDR1: Multi Drug Resistance 1

MDR1 er betegnelsen på en genetisk mutasjon som gjør hundene følsomme for visse legemidler. Hvite Gjeterhunder sammen med andre Collie raser, kan være bærere av denne genetiske mutasjonen.

Bruk av enkelte legemidler kan forårsake alvorlig nevrologisk sykdom eller død. Med en nøyaktig DNA-test kan vi finne ut av om hunden har denne mutasjonen. Dyrlegen tester hunden med en bomullspinne som strykes på innsiden av kinnet og som igjen sendes til analyse.

MDR1 er det forkortede navnet på et gen kalt Multi Drug Resistance 1. En mutasjon i dette genet fører til følsomhet for Ivermectin og en rekke andre legemidler. Hunder med mutasjon vil reagere på disse stoffene. Hunder med denne mutasjonen har en "transport" feil, og stoffer i medisinene blir derfor feilaktig transportert inn i hjernen uten å bli transportert ut igjen. Dermed bygger de seg opp til et giftig nivå som kan føre til nevrologisk skade, inkludert anfall og noen ganger død. +/- vil kunne føre til overfølsomhet for noen medikamenter, mens -/- vil kunne resultere i narkotikalignende reaksjoner. I avl betyr dette i praksis at man ikke skal pare hunder med status -/- med +/-, eller +/- med +/- . En kan pare hunder med status +/- med +/- og med +/- . Dersom oppdrettere forholder seg til dette vil MDR1 kunne utryddes.

DM: Degenerativ myelopati er en nevrologisk sykdom som rammer ryggmargen og gir symptomer som vanskelig å koordinere bevegelsene i bakbena, svakhet i bakbena og at de mister følelsen.

Symptomene er økende men ikke forbundet med smerte. Hos schäfer kalles sykdommen i blant schäfervingling". De fleste hunder som utvikler sykdommen er eldre enn 8 år.

Pr nå finnes det ingen behandling eller botemiddel.